

Jukka Ruoskanen:

SIVUAURINKO

Ursa Minor 3/92

Halot - Halos

ERIKOINEN KEVÄT

Hyvin yllättävä ja ennalta aavistamaton tapaus koettiin maaliskuuhun halohavaintojaksolla. Tämä tapaus oli nimittäin se, että ainuttakaan kunnan multihaloa ei nähty missään päin Suomea. Tuntuu aivan siltä, kuin olisi tekemässä juttua syyslokakuun jaksosta. Syy tämän kertaisen palstan lyhyyteen löytyy juuri materiaalin puutteesta. Erittäin mukavaa on kuitenkin huomata, että havaitsijoiden määrä on todella suuri. Kiitokset vain kaikille havainnoistanne.

PROJEKTEJA

Kuten siis jo edellä totesin, ovat havaitsijat olleet erittäin aktiivisesti mukana raportoimassa kevättaivaan antia. Helsingissä ja Jyväskylässä pyörähtivät nuo jo edellisvuodesta tutut halohuhtikuu-projektit. Ainakin Helsingissä hommaa on päätetty jatkaa vielä toukokuun ajan. Helsingissä onkin havaitsijoita riittänyt: 13 pääkaupunkiseutulaista on mukana. Helsingin tuloksiin osallistuivat myös Turusta Krista Vajanto, Antti-Pekka Virtanen ja Terhi Virjonen. Jyväskylässäkin on saamieni tietojen mukaan ollut 7 havaitsijaa, joten kyllä taivaan tarkkailijoita on ollut. Projektien ulkopuolelta ovat vielä havaintojaan lähettelleet Petteri Kankaro, Minttu Lampinen, Jarmo Moilanen, Ilana Saarikko ja Teemu Öhman. Että sillä tavalla. Tämä puoli asiasta on siis kunnossa, mutta kun vielä saataisiin halotkin käyttäytymään normaalisti. Yritän ankarasti käydä neuvotteluja tilanteen vakauttamiseksi. Vielä eivät ole johtaneet tuloksiin...

HAVAINNOT

Todennäköisesti molemmilla projektipaikkakunnilla on tarkoituksena tehdä yhteenveto koko materiaalista. Sen vuoksi en nyt aio käsitellä huhtikuun saldoa mitenkään tarkemmin. Esiin voisi kuitenkin nostaa kaksi päivää, jolloin nähtiin kevään tähän asti ainoat huomionarvoiset ilmiöt. Ensimmäinen näistä, 18.4. Turussa, oli tyypillinen pienimuotoinen multihalo. Havaitsijat Ilana Saarikko ja Terhi Virjonen havaitsivat lähes täsmälleen samaan aikaan iltapäivällä (n. 15.30) pitkähkön horisonttirenkaan ja 120 SAurin. 120 SAur oli taivaalla vain hyvin lyhyen aikaa.

25.4. Hämeenlinnan laitepäivillä nähtiin vuoden toistaiseksi harvinaisin halo, 9 rengas. Havaitsijoita oli paikalla useita: Anne Jokinen, Timo Kinnunen, Minttu Lampinen, Veikko Mäkelä, Pia Rämä ja Tuomas Törrönen. Kello oli 15.35, kun halo oli parhaimmillaan. Se oli täysi rengas, valkea ja äärimäisen himmeä.

CYGNUS LÄHESTYY

Tälläkertaa on siis luvassa vain tuollainen viikonlopun pituinen kesätapaaminen. Halojaoston kokouksessa haluaisin kuulla runsain mitoin kysymyksiä ja kommentteja halohavaitsemisen tiimoilta, joita voin sitten käyttää apuna halo-oppaan tekemisessä. Haluaisin nimenomaan kuulla havaintotekniikasta, jos siinä on joitain epäselvyyksiä. Kaikki kysymykset ja kommentit ovat arvokkaita. Tottakai halohavaitsijoiden joukko on sitten runsaslukuinen kesätapaamisessa...

HALOHAVAINNOT

Lomake B

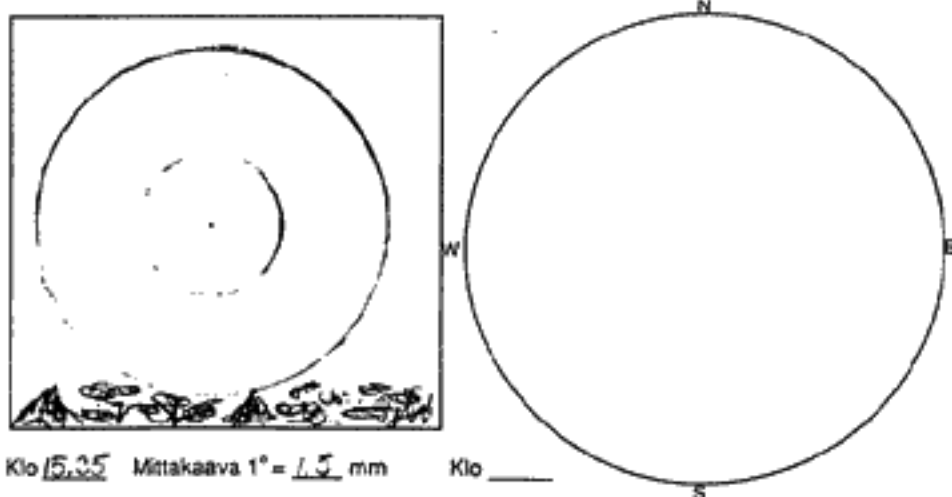
Havaintaja: Anne Jokinen Havaintopaikka: Hämeenlinna
 Pvm: 25.4.1992 Havaintojakson aika 15.20-15.40 Synty: H

	Halomuoto	Värit	Kirkk.	Kommentit / aika	Valok.
22°renkas ☒	<u>9°renkas</u>	<u>Va</u>	<u>3</u>		☐
Auringonpiläri ☐					☐
Sivuauringot ☐					☐
22°sivuaivat k. ☐					☐
Zenittilymp. k. ☐					☐
46°renkas ☐					☐
Lowitzin k. ☐					☐
Horisonttir. ☐					☐
Ala-aurinko ☐					☐

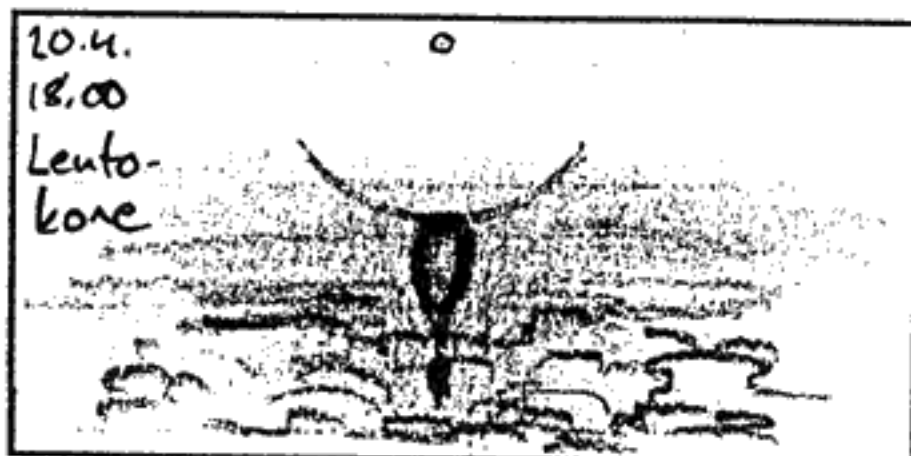
Kuva 1. Viereisen Anne Jokisen havainnon olen ottanut tähän nyt esimerkkinä B-lomakkeen käytöstä. Anne on täyttänyt lomakkeen juuri niin, kuin se on alunperin suunniteltu. Olen huomannut pieniä väärinkäsityksiä lomakkeen täytössä. Varsinkin siinä asiassa, että harvinaiset halomuodot merkataan omille riveilleen tavanomaisten viereen. Oheisessa lomakkeessa 22 rengas on rastitettu, ja sen viereen on merkitty 9 rengas. Kaikki tiedot, jotka haloista ilmiötetaan (värit, kirkkaudet ym.) ovat harvinaisille muodoille. Tavanomaisista haloista ei tarvitse antaa mitään erikoistietoja, aivan kuten ei A-lomakkeellakaan.

Havaintokertomus:

Alue auringon ympärillä oli tunkosta johtuen kirkas, mutta 9° rengas näkyi kuitenkin melko selvästi. Oikea reuna näkyi parhaiten, muualta nieman himmeämpänä. Koko rengas näkyi, myös 22° r oli näkyä. Myöskin näkyi ylös sivuaava, ei yhtiä aikaa 9° renkaan kanssa.

Klo 15.35 Mittakaava 1° = 1.5 mm

Klo _____

20.4.

18.00

Lento-
kone

Kuva 2. Ismo Luukkosen lentokoneesta näkemä mielenkiintoinen allasivuava. Komea, erikoinen allasivuava höystettynä kirkkaalla ala-auringolla on komea näky. Havainto on tehty Oulun ja Helsingin välisellä lennolla 20.4. klo 18.

ENGLISH SUMMARY

We have seen only two rare haloforms here in Finland during this year! Situation is new to us, because every year we have seen plenty of interesting halodisplays in the spring. This year is a big exception.

The amount of the observers is very big at the moment. That is the only thing, that makes me happy. We are, however, still waiting for the big halo phenomena. It may come anytime.